

De Heer Ph. PIEREUSE
Wvd. Directeur van de Directie voor
Monumenten en Landschappen
Ministerie van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest - BROH
CCN-Vooruitgangstraat 80, bus 1
1035 Brussel

U/Ref: SD/2012/001363
O/Ref: GM/XL2.356/s.520
Bijlage : 1 dossier

Brussel,

Mijnheer de Directeur,

Betreft : ELSENE. Pleinlaan 2. Rectoraatsgebouw van de VUB. Reestauratie van de inkomhal, reorganisatie van de eerste verdieping. **Principeadvies van de KCML.**
Dossier behandeld door Dhr. S. Duquesne.

In antwoord op uw brief van 23 mei 2012, ontvangen op 25 mei 2012, maken wij u het **gunstig principeadvies onder voorbehoud** over dat onze Commissie tijdens haar vergadering van 30 mei 2012 uitbracht over hoger vermelde aanvraag.

De aanvraag betreft de herinrichting van de eerste verdieping van het Rectoraatsgebouw van de VUB van architect Renaat Braem, dat in zijn totaliteit is beschermd als monument.

De bedoeling van de bouwheer en de ontwerpers is om opnieuw de ruimtelijke en architecturale kwaliteiten van het centrale deel van de eerste verdieping (ter hoogte van de verticale circulaties) te herstellen volgens het oorspronkelijke concept van Braem. Deze ruimte, die aanvankelijk een open ontmoetingsruimte en belangrijk knooppunt in het gebouw vormde, werd immers in de loop der jaren sterk verbouwd en verloor hierdoor haar open karakter en leesbaarheid. Naast het herstel van die kwaliteiten en de restauratie van het oorspronkelijke interieur en zijn aankleding (vloeren, decoratieve baksteen wanden, verlaagde en akoestische plafonds, verlichting, enz.), wil het ontwerp ook een antwoord bieden op het huidige gebruik van de ruimte, die met name dienst doet als personeelssecretariaat waar zowel gelegenheid moet zijn om de personeelsleden te ontvangen als een gepaste werkplek moet worden gecreëerd voor het personeel dat instaat voor de dagelijkse werking van het secretariaat.

De oplossing die men voorstelt om aan deze uitdagingen tegemoet te komen, bestaat erin om de ruimte opnieuw open te maken door het verwijderen van alle latere invulwanden en deze te vervangen door een nieuwe vouw wand waarachter zich het los meubilair van de werkplekken bevindt. Naargelang het gebruik van de ruimte en de nood aan meer of minder privacy kan de wand gedeeltelijk of volledig open worden geschoven of gesloten (gemotoriseerd systeem op rails). De centrale panelen met metalen kaders zijn volledig over hun hele hoogte beglaasd om steeds een zicht

te behouden op de ruimte. Het geheel wordt ingeplant aan de noordkant van het gebouw, ter hoogte van de plaats waar Braem aanvankelijk een balie voorzag (die niet werd uitgevoerd)

De Commissie meent dat het voorstel een passend antwoord biedt op de dubbele uitdaging om enerzijds de erfgoedkundige kwaliteiten van het ontwerp van Braem in ere te herstellen en, anderzijds, om de functionaliteit van de werkplek die zich in deze ruimte bevindt te verzekeren. Ze brengt dan ook een gunstig advies uit over dit ontwerp en feliciteert de bouwheer met dit initiatief.

Wel vraagt de KCML in de definitieve aanvraag volgende bemerkingen te integreren.

- In het huidige voorstel voorziet men de vouwwand aan de kant van de open ruimte een zwarte afwerking te geven. De Commissie meent dat die afwerking weinig adequaat is en de nieuwe wand visueel sterk zou verzwaren. Bovendien past zwart niet in Braem's streven naar een vaak uitbundige polychromie. ***Er dient dan ook voor een andere kleur te worden gekozen die minder zwaar oogt en zich op in het originele kleurenpalet integreert*** (bijv. metaalkleur).
- De ***details van de bekabeling*** en de integratie ervan in het ontwerp moeten nog verduidelijkt worden. Wel onderschrijft de Commissie reeds het principe om deze in metalen goten te integreren tussen het plafond en de – deels te reconstrueren – akoestische plafondpanelen.

Voor wat de restauratie en gedeeltelijke reconstructie van de oorspronkelijke interieurelementen en afwerkingen betreft, moedigt de Commissie de in het dossier geformuleerde intenties vanzelfsprekend aan. Hiertoe werd reeds een aantal uitstekende voorstudies uitgevoerd, zoals een exhaustieve historische studie en een aantal materiaaltechnische onderzoeken (mortelanalyses, een gedetailleerde studie van de tegelvloer en de mogelijkheden om die vloer te restaureren door reproductie van de oorspronkelijke tegels, en enkele stratigrafisch sonderingen). Ook de oorspronkelijke TL-verlichting ter hoogte van het verlaagde betonnen plafond zou naar oorspronkelijk model aangevuld worden. Verder onderzoek naar de beschikbaarheid van deze elementen is wel nog nodig.

De restauratie van de oorspronkelijke interieurelementen betreft eveneens de inkomhal van het gelijkvloers, wat ook erg positief is. De Commissie moedigt de bouwheer aan om in die laatste ruimte nog een stap verder te gaan en storende, latere toevoegingen te verwijderen (zoals de lichte wanden die op de voormalige ontvangstoog geplaatst werden). Men zou bovendien op termijn een betere locatie kunnen zoeken voor het borstbeeld van Théodore Verhaegen dat zich sinds enkele jaren in de hal bevindt.

Met de meeste hoogachting,

G. MEYFROOTS
Adjunct-secretaris

M.-L. ROGGEMANS
Voorzitter